

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
การศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2567

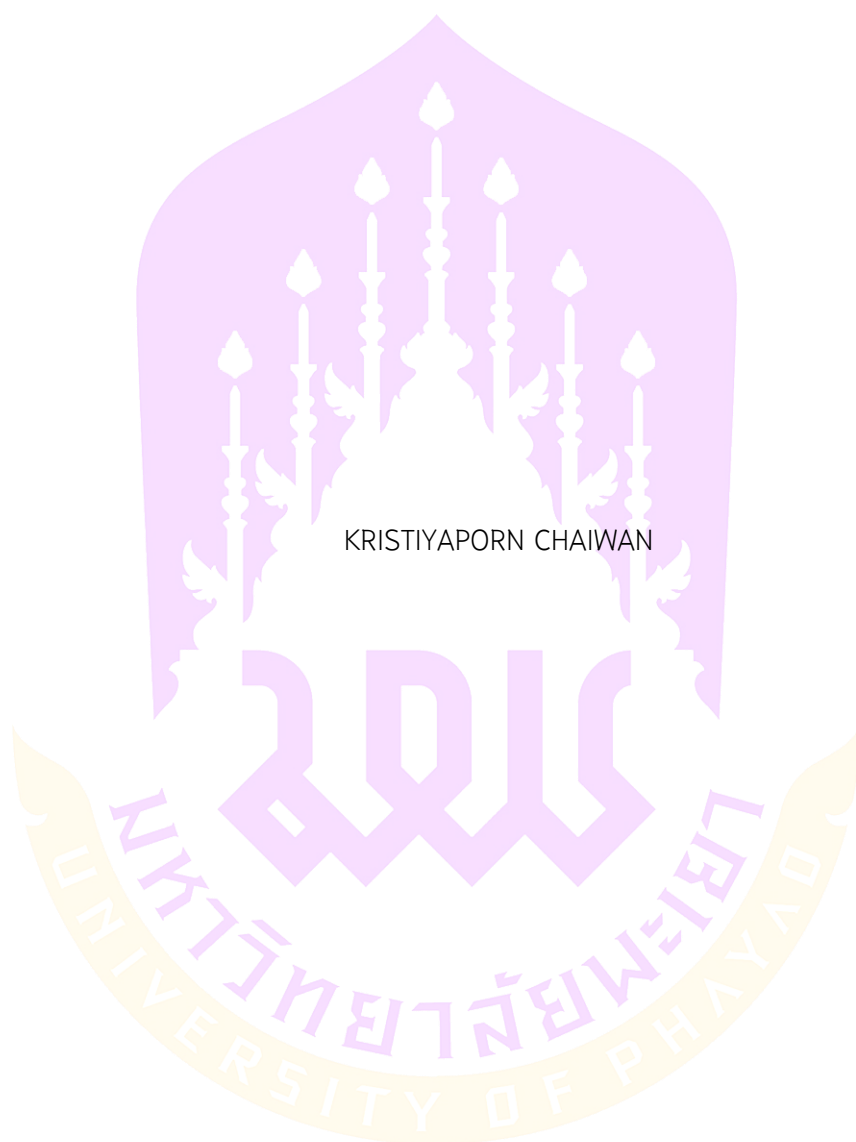
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

TEACHERS' PARTICIPATION IN INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SUKSASONGKHRO
SCHOOLS GROUP 6 UNDER THE SPECIAL EDUCATION BUREAU

KRISTİYAPORN CHAIWAN

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2024

Copyright 2024 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์
กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ของ กฤษฎิยาภรณ์ ไชยวรรณ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

----- ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปณตนนท์ เกียรติประภากุล)

----- อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. ธารารัตน์ มาลัยแก้ว)

----- อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

----- คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	กฤษฎิยาภรณ์ ไชยวรรณ, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. ธารารัตน์ มาลัยเกาว์
คำสำคัญ:	การมีส่วนร่วมของครู, การประกันคุณภาพภายใน, โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 252 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.858 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า 2.1 ครูที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2.3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: TEACHERS' PARTICIPATION IN INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SUKSASONGKHRO SCHOOLS GROUP 6 UNDER THE SPECIAL EDUCATION BUREAU

Author: Kristiyaporn Chaiwan, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2023

Advisor: Dr. Thararat Malaitao

Keywords: Teacher Participation, Internal Quality Assurance, Suksasongkhro Schools

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study teachers' participation in internal quality assurance of Suksasongkhro Schools Group 6 under the special education bureau 2) to compare teachers' participation in internal quality assurance, classified by age, education level and work experience. The sample included 252 teachers of Suksasongkhro Schools Group 6 under the special education bureau. The data was collected using a 5-point rating scale questionnaire with an IOC value between 0.67 – 1.00 and the confidence value of 0.858. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation t-tests and one-way analysis of variance. When significant differences were found, pairwise comparisons were performed using Scheffe's method. The results of the research found that: 1. Teachers in the Suksasongkhro Schools Group 6 under the special education bureau demonstrated a high level of overall participation in internal quality assurance. 2. The results of the comparison of teachers' participation in internal quality assurance, classified by age, education level, work experience, found that: 2.1 Teachers of different ages have similar overall involvement in internal quality assurance. However, when examined by individual aspect, significant statistical differences between educational standardization and education development plan preparation at the level of .05. 2.2 Teachers with different education levels have similar overall involvement and no significant differences were found in specific aspects. 2.3 Teachers with different work experience have similar overall involvement in internal quality assurance. However, when examined by individual aspect, significant statistical differences between education development plan preparation at the level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยพะเยา และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทสรรพความรู้ทั้งปวงและมีประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณ ดร.ธารรัตน์ มาลัยเถาว์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ให้คำแนะนำ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนให้การศึกษาครั้งนี้สมบูรณ์ และมีคุณค่า

ขอขอบคุณ ประธานเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้การศึกษาค้นคว้าดำเนินการไปด้วยดี

ขอระลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย คุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ ที่ได้มีส่วนทำให้ข้าพเจ้าเกิดสติปัญญา มีความรู้ ความสามารถ ความมานะ พยายาม มีความอดทนต่ออุปสรรคนานาประการ และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กฤษฎิยาภรณ์ ไชยวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
หน้า	1
สารบัญภาพ.....	1
หน้า	1
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและหลักการมีส่วนร่วม.....	10
ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	11
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	12
ข้อมูลเฉพาะของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์หรือศึกษาสงเคราะห์	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30

กรอบแนวคิดการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	39
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ	40
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ	51
บทที่ 5 บทสรุป.....	60
สรุปผลการวิจัย	60
การอภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	75
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	76
ประวัติผู้วิจัย	83

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนบุคลากร จำแนกตามตำแหน่งประเภทบุคลากรตาม รายงานประเภทบุคลากรของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์	29
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	39
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษโดยภาพรวม	40
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นรายชื่อ	41
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เป็นรายชื่อ	43
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เป็นรายชื่อ	44
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นรายชื่อ	46
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เป็นรายชื่อ	47
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษสงคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง เป็นรายชื่อ	49

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นรายชื่อ	50
ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ	52
ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพ	53
ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	55
ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....	55
ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	56
ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	57
ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	58
ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา.....	59

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	33
-------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่จะต้องเตรียมทั้งคนและประเทศให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีประสิทธิผลและได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งครูและบุคลากรของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประกันคุณภาพการศึกษาจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกฝ่ายว่าคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมปัจจุบัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความหมาย การศึกษา ไว้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่ เป็นความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยผ่านการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ความก้าวหน้าทางวิชาการของสถานศึกษา สร้างการเรียนรู้และปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต การศึกษาเป็นหนึ่งในรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ และยังได้กำหนดความหมายของมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการประกันคุณภาพภายในจัดดำเนินการโดยบุคลากรในสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัด การประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2542)

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษา ว่าเป็นกระบวนการบริหารสถานศึกษามุ่งสู่คุณภาพ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนเกิดความมั่นใจ ได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากสังคมว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งเป็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2561)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ได้รายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ประจำปี 2565 ให้ข้อเสนอ ว่าการยกระดับการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกิดการสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ตามความถนัดของแต่ละบุคคล เพื่อเข้ามามีบทบาทในการจัดการหรือสนับสนุนการจัดการศึกษา ตลอดจนสร้างการเรียนรู้ร่วมกันด้วย และได้มีวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติจากการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีด้านระบบการปฏิบัติงานที่สถานศึกษาควรมีระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เน้นการทำงานที่คล่องตัว สะดวก รวดเร็ว ตรงกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น ปัจจัยความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม และสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน เป็นการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งและปัจจัยความสำเร็จด้านการประกันคุณภาพ โดยสถานศึกษามีการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอย่างมีอิสระ โดยสถานศึกษาสามารถเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ความต้องการ ความสำเร็จ วางระบบขั้นตอน การดำเนินงานอย่างชัดเจนร่วมกัน นำผลที่ได้จากการทำงานไปปรับและพัฒนางานได้จริงบนฐานความรับผิดชอบร่วมกัน และถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติต่อเนื่อง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2565) จากรายงานประจำปี 2565 ซึ่งได้ประเมินรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วัตถุประสงค์พิเศษ) พบว่า ยังมีสถานศึกษาที่มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ควรได้รับการพัฒนา ดังนี้ มาตรฐานด้านผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 3.36 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ร้อยละ 4.70 และมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 2.68 และจากรายงานประจำปี 2564 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2564) ที่มีการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วัตถุประสงค์พิเศษ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบว่า มาตรฐานด้านผู้เรียน มีคุณภาพระดับพอใช้ ร้อยละ 11.55 มีคุณภาพระดับปรับปรุง

ร้อยละ 0.89 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการมีคุณภาพระดับพอใช้ ร้อยละ 9.92 มีคุณภาพระดับปรับปรุง ร้อยละ 0.30 และมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน มีคุณภาพระดับพอใช้ ร้อยละ 9.19 มีคุณภาพระดับปรับปรุง ร้อยละ 1.33 ทั้งนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในด้านการบริหารจัดการศึกษาว่า สถานศึกษาควรมีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยบริหารจัดการร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านต่างๆ ควรพัฒนาครูเพื่อให้อการสอนมีประสิทธิภาพ และควรมีการนิเทศประเมินการสอนของครูด้วย ฉะนั้นสถานศึกษาควรต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา จัดระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น

โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีภารกิจที่นอกเหนือจากงานวิชาการ คือ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว ยังมีภารกิจที่จำเป็นและเป็นหน้าที่สำคัญที่สถานศึกษาต้องรับผิดชอบ คือ งานดูแลนักเรียนประจำ ซึ่งหากกระบวนการดูแลนักเรียนประจำไม่เป็นระบบเกิดความล้มเหลวก็จะส่งผลกระทบต่องานในส่วนอื่นๆ ของสถานศึกษาให้ล้มเหลวตามไปด้วย ฉะนั้น ผู้บริหารของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จึงต้องมีการวางแผนการกำหนดขอบเขต กำหนดสัดส่วนในการทำงานด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้มีภาระงานที่ครอบคลุมงาน มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งการบริหารสถานศึกษาและการดูแลนักเรียนประจำให้เป็นไปอย่างเหมาะสม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2554) ประกอบกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้กล่าวถึง ทิศทางการจัดการศึกษาไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีพันธกิจในการส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษานำหลักธรรมาภิบาลและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยหลักธรรมาภิบาลก็ได้มีองค์ประกอบของหลักการมีส่วนร่วมด้วย และยังมีกลยุทธ์การดำเนินงานในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566) ฉะนั้น ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น ผู้บริหารจะต้องดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยจัดเป็นระบบ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เนื่องด้วยโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีการกำหนดภาระงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกันตามบริบท ครูจึงต้องมีส่วนร่วม ในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากความสำคัญดังกล่าวและผู้วิจัยในฐานะครูผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามองค์ประกอบการทำงานตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวง

ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561
ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการ
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 14 โรงเรียน มีจำนวนครู รวมทั้งสิ้น 837 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 252 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 อายุ

- 1) น้อยกว่า 30 ปี
- 2) 31 – 40 ปี
- 3) มากกว่า 41 ปี

3.1.2 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ประสบการณ์การทำงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) 10 – 15 ปี
- 3) มากกว่า 15 ปี

3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การมีส่วนร่วมในดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา** หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561 ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ดังนี้

1.1 **ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา** หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษา บริบท จุดเน้น อุตลักษณ์ เอกลักษณ์ ความต้องการและทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 **ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา** หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการประเมินสภาพสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์ กำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา การกำหนดงบประมาณและทรัพยากรอย่างเหมาะสม

1.3 **การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา** หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมิน สรุปการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรม ใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

1.4 **ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา** หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุม วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเป็นระบบ มีความเหมาะสม ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา สะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา สามารถนำผลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนาสถานศึกษา

1.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะตลอดปีการศึกษา มีการแก้ไขการดำเนินงานหากพบข้อบกพร่อง โดยการรวบรวมข้อมูล สรุปและเสนอต่อคณะทำงาน รายงานการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมายและไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการปรับปรุงพัฒนา

1.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง การมีส่วนร่วมในการรวบรวม วิเคราะห์ ประเมินผลข้อมูล จัดทำสารสนเทศ ที่เป็นข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา ที่สะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และร่วมจัดทำรายงาน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

1.7 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา นำผลการประเมินคุณภาพภายในและคำแนะนำจากต้นสังกัดมาการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ครู หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือบุคลากรในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานด้านการสอนในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ น้อยกว่า 10 ปี, 10 - 15 ปี และ มากกว่า 15 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นสารสนเทศสำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพภายในต่อไป

2. ผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อผู้บริหารสามารถนำไปใช้พัฒนาการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดและหลักการมีส่วนร่วม
  - 1.1 แนวคิดการมีส่วนร่วม
  - 1.2 ความหมายของการมีส่วนร่วม
2. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 2.3 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ข้อมูลเฉพาะของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์หรือศึกษาสงเคราะห์
  - 3.1 ความเป็นมาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์หรือศึกษาสงเคราะห์
  - 3.2 วัตถุประสงค์และหลักการในการจัดการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์
  - 3.3 โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและหลักการมีส่วนร่วม

แนวคิดการมีส่วนร่วม

ประวิทย์ ยาศรี (2560) ได้สรุปแนวคิดการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการที่บุคคลตกลงแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือร่วมกันตัดสินใจเปลี่ยนแปลงภายในกลุ่ม เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประชุม การแสดงความคิดเห็น การประสานงาน ร่วมรับผิดชอบโครงการ ร่วมกันชักชวนให้ดำเนินงาน ร่วมเสียสละทรัพย์สิน อุปกรณ์ แรงงานและการร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

ทิพย์ชนก มณีนวน (2563) ได้สรุปแนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นกระบวนการการทำงานที่มีการทำงานร่วมกันทั้งในระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน องค์กร หรือระดับประเทศ เป็นกระบวนการทำงานที่มีความสำคัญกับยุคปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมหรืออาจเรียกว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน ยินยอมปฏิบัติตามตกลง ยอมรับ อย่างสมัครใจและเต็มใจ

วาสนา ทดโรสง (2563) ได้สรุปแนวคิดการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอความคิดเห็นร่วมกัน จะทำให้เกิดความมุ่งมั่น ร่วมมือ ร่วมใจกันนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้งานมีคุณภาพ บรรลุวัตถุประสงค์

นาฏยา แสงพระอินทร์ (2564) ได้สรุปแนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมไว้ว่า ต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค มีเสรีภาพในการตัดสินใจ สามารถพึ่งพาตนเอง ซึ่งทำให้สมาชิกที่เป็นบุคคล กลุ่ม หรือชุมชนเกิดความรู้สึกผูกพันต่อกิจกรรมนั้น เกิดความรู้สึกได้ลงทุน ได้ทุ่มเทพลังงานทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งการแก้ไขปัญหา

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีบทบาทที่สำคัญในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ทั้งการตัดสินใจ การวางแผน การกำหนดแนวทาง ได้ร่วมรับผิดชอบต่อการกำหนดงบประมาณในแต่ละงาน การปฏิบัติงานตามแผน ร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ แก้ไขปัญหา ประเมินผล และการได้รับผลประโยชน์จากผลงานของตนเอง ทั้งนี้เป้าหมายของการมีส่วนร่วม คือการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

ความหมายของการมีส่วนร่วม

ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นการที่ผู้บริหารจัดให้สมาชิกในองค์กรได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ในการดำเนินงานขึ้นอยู่กับสภาพความเชื่อ ความคิดและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล หรือแต่ละหน่วยงาน หรือแต่ละองค์กร ทั้งขึ้นอยู่กับกาลเวลาในแต่ละยุคสมัยด้วย การมีส่วนร่วมนั้นเป็นหัวใจสำคัญที่จะเสริมสร้างพลังในการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกัน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะผู้เกี่ยวข้องได้ทำความเข้าใจในสถานการณ์ จึงได้มีการเสียสละ การอุทิศตนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร

ประยูร กุลประจวบ (2560) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นการที่ตัวบุคคลหรือเป็นกลุ่มบุคคล มีเป้าหมายที่เหมือนกัน ในการร่วมวางแผน ระดมความคิด ร่วมหาข้อตกลง ตัดสินใจ ดำเนินการปฏิบัติงาน รวมทั้งประเมินผล อีกทั้งร่วมสนับสนุนหรือส่งเสริมให้การดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ได้วางไว้ร่วมกัน และมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร ทั้งคนในองค์กรและนอกองค์กร เช่นในการจัดการศึกษาที่ผู้ปกครองได้ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการศึกษาในทุกๆ ด้าน เพื่อความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนร่วมกับโรงเรียน

สมชาย งามสุขสวัสดิ์ (2563) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นกระบวนการบริหารที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ร่วมกระบวนการบริหาร โดยร่วมคิด ร่วมประชุมปรึกษาหารือ วางแผนโครงการ การเอาใจใส่ ดูแลติดตามงาน ตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อให้กิจกรรมของโครงการสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ การได้ร่วมตัดสินใจ เลือกกิจกรรมที่เหมาะสม ที่เห็นพ้องกันว่าเป็นแนวทางที่ดีที่สุด การได้ร่วมดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามหน้าที่ในความรับผิดชอบ ที่ได้รับมอบหมาย การร่วมติดตามและประเมินผล รับผลประโยชน์และผลเสียร่วมกัน ที่จะเป็นประโยชน์และโทษทั้งต่อบุคคลและสังคม

ชัยยุทธ บุญเต็ม (2564) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยเริ่มตั้งแต่ การคิดวางแผน และได้ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ร่วมตัดสินใจในการแบ่งภาระงาน หน้าที่และแก้ไขปัญหา ร่วมในการวางแผน ทั้งร่วมปฏิบัติงาน ร่วมในการกำกับ

ควบคุม ดำเนินการ ติดตามและประเมินผล จนไปถึงการได้ร่วมรับผิดชอบ ทั้งการแบ่งปันผลประโยชน์ สนับสนุนด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์และกำลังใจ

ฉันทพล ชัยภัทรอมร (2565) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการที่กลุ่มบุคคล หรือประชาชน มีจุดมุ่งหมายหรือแนวคิดที่เหมือนกัน ได้เข้ามาดำเนินการในกิจการนั้น โดยให้แล้วเสร็จตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ แล้วเกิดการรับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะต้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

นันทนา หนูรัตน์ (2565) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นการร่วมดำเนินงานที่ถือเป็นสิ่งที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร โดยการที่ผู้บริหารกระจายอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับครูและบุคลากรให้เข้ามาปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามความสามารถ ความถนัด และความเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้งานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในกระบวนการปฏิบัติงาน ได้อุทิศตน เสียสละ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน การคิด การเลือก การตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติตามแผน ติดตามการดำเนินงาน ประเมินผลและรายงานผล จนเกิดเป็นระบบมีความต่อเนื่อง ตลอดจนการร่วมรับผิดชอบและผลกระทบบจากการปฏิบัติงาน

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สุธรรม ตรีวิเศษ (2562) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการกระบวนกรบริหารในการจัดดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งจะประกอบไปด้วยกระบวนการในการควบคุมคุณภาพ กระบวนการตรวจสอบคุณภาพ และกระบวนการประเมินคุณภาพ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจ ไว้วางใจในการจัดการศึกษา ให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ได้เกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะสามารถสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามที่ได้คาดหวังไว้ และสอดคล้องเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้

อนุพงศ์ ไชยบุตร (2564) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของ

สถานศึกษานั้น จัดดำเนินการโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือจัดโดยหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นใจ เกิดความไว้วางใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่สถานศึกษาได้กำหนด

รัชนีกร เศษโถ (2565) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการที่มีการประเมินผล การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยที่มีกลไกในการควบคุม มีระบบการตรวจสอบระบบในการบริหารจัดการเพื่อให้มีคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาได้จัดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเกิดความเชื่อมั่น สร้างความไว้วางใจ ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐานการศึกษา และสามารถบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานที่กำกับดูแล

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบในสถานศึกษา เป็นการจัดการศึกษา การปฏิบัติงานตามภารกิจปกติในสถานศึกษา ที่มีระบบการตรวจสอบ ควบคุม ประเมินผล มีการพัฒนาจัดดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่องในทุกปีการศึกษา โดยมุ่งให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

พระปลัดสุวรรณชัย เชาชื่น (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดการเชิงรุกที่เป็นยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาหรือเป็นการช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารและการร่วมมือของครู บุคลากรในสถานศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการช่วยผลักดันให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ โดยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

อุทัยวรรณ สอนเจริญ (2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ว่าความสำคัญของ เป็นการทำให้สังคมหรือประชาชน ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษา ที่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น สามารถเลือกตัดสินใจในการใช้บริการ ที่มีการรับรองคุณภาพ มีมาตรฐาน และยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพอีกด้วย

สิริพร สุดตา (2562) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการที่ประชาชนได้เกิดความเชื่อใจ เชื่อมั่นและเกิดการตัดสินใจในการเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมีมาตรฐาน ได้รับข้อมูลคุณภาพของการศึกษาที่สามารถเชื่อถือได้ ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพของสถานศึกษา ในเชิงธุรกิจเปรียบเสมือน เป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ยังส่งผลให้เกิดโอกาส เกิดความเสมอภาคในการรับบริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ทั้งยังทำให้ผู้มีหน้าที่ในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ได้มุ่งทำให้การบริหารจัดการศึกษาไปสู่คุณภาพและมาตรฐานโดยปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่งผลให้การจัดการศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพและมีความต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การได้รับการรับรองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่ามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการจัดการที่เป็นระบบ มีการรายงานผลให้กับหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสู่สาธารณชน รวมไปถึงการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดความต่อเนื่อง โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้กระบวนการ ทั้งนี้เพื่อสร้างความไว้วางใจ สร้างความมั่นใจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่เป็น การดำเนินงานตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561 ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา
7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยจึงได้ใช้กรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ

การศึกษา พุทธศักราช 2561 และทำการศึกษารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ เพื่อที่จะนำไปสู่การนิยามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาที่สถานศึกษานั้นจัดการศึกษา โดยกำหนดให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตร บริบท จุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ความต้องการและทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้สามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติม ควรกำหนดอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้ พิจารณากำหนดเป้าหมายความสำเร็จในปีการศึกษาปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมา สถานศึกษามีการประกาศใช้มาตรฐานที่กำหนดและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา โดยจัดทำแผน 2 ประเภท คือ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแผนระยะกลาง สถานศึกษากำหนดแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน คือ จุดแข็งและจุดอ่อน ปัจจัยภายนอก คือ โอกาสและอุปสรรค มีการประเมินสภาพสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์ กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และสถานศึกษากำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งเป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาลงสู่การปฏิบัติ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญและรายละเอียดของโครงการ มีกิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาทั้งคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหาร และจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการกำหนดงบประมาณและทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทั้งนี้แผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีต้องเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีรูปแบบการบริหารที่แต่ละสถานศึกษาสร้างขึ้นและพัฒนาในการบริหารจัดการตนเอง เป็นการบริหารที่มีระบบ มีการควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมิน สรุปการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรับผิดชอบ ที่ใช้ทั้งความรู้ ความสามารถของตนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากร การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546; สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การประเมินผลคุณภาพการศึกษาที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ใช้ทรัพยากร ด้านบุคคลอย่างเหมาะสม มีการกำหนดมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นกลไกในการ ควบคุม วิเคราะห์ เปรียบเทียบ การตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน ว่าเป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาหรือไม่ โดยใช้วิธีการหรือเครื่องมือที่หลากหลาย สามารถประเมิน ตรวจสอบได้ครอบคลุมทุกมาตรฐาน เพื่อให้ผลการประเมิน เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ให้ความสำคัญกับการประเมินที่สะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษานำผลที่ได้จากการ ประเมินคุณภาพภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและสามารถนำ ผลมาปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไปได้ (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

การติดตามผลการดำเนินการ

การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนทั้งแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ แผนปฏิบัติการประจำปี มีการติดตามเป็นระยะตลอดปีการศึกษา เพื่อให้เกิดการแก้ไข การดำเนินงานหากพบข้อบกพร่อง เพื่อให้งานดำเนินตามมาตรฐานการศึกษา บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนด และเพื่อให้ได้ข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนางาน ซึ่งสถานศึกษาต้องวางแผน กำหนดการตรวจสอบคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปและเสนอต่อคณะกรรมการ จัดทำข้อมูลเป็นสารสนเทศที่เป็นข้อมูลระดับฝ่ายงานและภาพรวมของสถานศึกษา มีการ สรุปผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายกำหนด มีการรายงานการดำเนินงานที่เป็นไปตาม เป้าหมายและไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการปรับปรุงพัฒนา

ต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561; สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีหน้าที่ รวบรวม วิเคราะห์ ประเมินผลข้อมูล จัดทำสารสนเทศผลการดำเนินงาน เขียนรายงานและตรวจสอบ รายงาน โดยมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ผลการประเมินตาม มาตรฐานศึกษา ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ต้องสะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา นำข้อมูลมาจัดทำเป็นรายงานผลการประเมินตนเองเพื่อ เป็นข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ และทำการจัดส่งรายงานไปยัง หน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานโดยมีการนำเสนอหรือรายงานต่อ ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนและสาธารณชน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การจัดให้มีพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขการ ปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง การปฏิบัติงาน ให้เกิดความยั่งยืนของการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอยู่เสมอ โครงการหรือ กิจกรรมที่ดำเนินอยู่มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ส่งผลให้แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา มีการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการนำผลการ ประเมินคุณภาพภายในและคำแนะนำจากต้นสังกัด มาทำการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง เป็นระบบ โดยวางแผนการพัฒนา ให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

ผู้วิจัยจึงได้สรุปความหมาย การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามประกาศของ กระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พุทธศักราช 2561 ไว้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์มาตรฐาน การศึกษา บริบท จุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ความต้องการและทิศทางการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการประเมินสภาพสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์ กำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา การกำหนดงบประมาณและทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมิน สรุปการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรม ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุม วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเป็นระบบ มีความเหมาะสม ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา สะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา สามารถนำผลที่ได้จากการประเมินไปพัฒนาสถานศึกษา

ด้านการติดตามผลการดำเนินการ หมายถึง การติดตามการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะตลอดปีการศึกษา มีการแก้ไขการดำเนินงานหากพบข้อบกพร่อง โดยการรวบรวมข้อมูล สรุปและเสนอต่อคณะทำงาน รายงานการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมายและไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการปรับปรุงพัฒนา

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง การรวบรวม วิเคราะห์ ประเมินผลข้อมูล จัดทำสารสนเทศ ที่เป็นข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา ที่สะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และร่วมจัดทำรายงาน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา นำผลการประเมินคุณภาพภายในและคำแนะนำจากต้นสังกัด มาการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

ข้อมูลเฉพาะของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์หรือศึกษาสงเคราะห์

ความเป็นมาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์หรือศึกษาสงเคราะห์

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์และศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ กรมสามัญศึกษา ก่อตั้งขึ้นเพื่อมอบการศึกษาให้แก่เด็กด้อยโอกาสตามพระราชบัญญัติการประถมศึกษา พ.ศ. 2478 โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. จัดการศึกษาให้กับเด็กยากไร้ที่อยู่ห่างไกลคมนาคมและชาวเขาจากทั่วประเทศ
2. ให้การศึกษาในชั้นประถมศึกษา
3. สนับสนุนเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องเขียน แบบเรียน และค่าอาหาร
4. มุ่งเน้นการสอนวิชาชีพ
5. การเตรียมนักเรียนให้เป็นผู้ในท้องถิ่น

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์และศึกษาสงเคราะห์ มีการจัดทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนที่มีผลการเรียนดีและประพฤติดี โดยกรมสามัญศึกษาได้มอบทุนการศึกษาเพื่อเรียนต่อที่วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรีกลับไปเป็นครูในท้องถิ่นกันดาร หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภูมิลำเนา หรือโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยปัจจุบัน ประเทศไทยมีโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 42 แห่งแยกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 26 แห่ง โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 16 แห่ง ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท จัดการศึกษาให้กับเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากกว่าเด็กปกติทั่วไป หรือประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม หรือปัญหาอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ (กรมวิชาการ, 2544)

กรมวิชาการ (2544) ได้กำหนดประเภทของเด็กด้อยโอกาสไว้ 10 ประเภท ดังนี้

1. แรงงานเด็กหรือเด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงาน หมายถึง เด็กที่ทำงานก่อนวัยอันสมควรโดยการถูกบังคับ ซึ่งส่งผลเสียต่อพวกเขาหลายประการ โดยเด็กเหล่านี้มักถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง ไม่ได้รับค่าจ้างที่ยุติธรรม มักถูกให้ทำงานหนักในสภาพแวดล้อมที่อันตราย ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา ส่งผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญา ทักษะ และความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการทำงานหนัก ส่งผลต่อพัฒนาการทางร่างกาย โดยเด็กอาจได้รับบาดเจ็บ เจ็บป่วย เติบโตช้า

2. เด็กเร่ร่อน หมายถึง เด็กที่ไม่มีที่อยู่อาศัยพักพิงเป็นหลักแหล่งที่แน่นอน มักเผชิญกับอุปสรรคมากมายในชีวิต ทำให้พวกเขาต้องดิ้นรน ในการดำรงชีวิตอยู่อย่างไร้ทิศทาง มีความเสี่ยงสูงที่จะป่วยเป็นโรคต่างๆ ทั้งโรคทางกายและโรคทางจิต ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน

ในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำ ที่พิถีพิถัน และเสื้อผ้า ส่งผลต่อสุขภาพ การศึกษาและความปลอดภัยของพวกเขา มีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นปัญหาสังคมเช่น อาชญากรรมหรือยาเสพติด และเสี่ยงต่อการถูกทำร้ายร่างกาย ล่วงละเมิดทางเพศ หรือถูกค้ามนุษย์

3. โสเภณีเด็กหรือเด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือ หมายถึง เด็กที่ถูกบังคับค้าประเวณี ถูกเกลี้ยกล่อม หรืออาจสมัครใจ ให้มีกิจกรรมทางเพศเพื่อแลกกับเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์อื่นๆ ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การบาดเจ็บจากการถูกทำร้ายร่างกาย ภาวะทุพโภชนาการและปัญหาสุขภาพจิต

4. เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า หมายถึง เด็กที่ถูกพ่อแม่หรือผู้ปกครองตามกฎหมายละทิ้ง ไม่เลี้ยงดู ไม่สงวนเสีย ไม่แสดงความรับผิดชอบต่อเด็ก หรือเด็กที่พ่อแม่เสียชีวิต ทั้ง 2 คน หรือเด็กที่พ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่งเสียชีวิต และอีกคนหนึ่งไม่สามารถดูแลเด็กได้ ส่งผลกระทบกับเด็กด้านร่างกายโดยอาจได้รับการดูแลด้านสุขภาพและโภชนาการที่ไม่เพียงพอ อาจเจ็บป่วยได้ง่ายอาจได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกทำร้าย ในด้านจิตใจ อาจรู้สึกสูญเสีย รู้สึกไร้ค่ามีปัญหาทางอารมณ์ อาจมีปัญหาพฤติกรรม เช่น ก้าวร้าว เก็บตัว ในด้านสังคมซึ่งอาจถูกกีดกันจากสังคม มีปัญหาในการเข้าสังคม มีปัญหาในการเรียน และในด้านการศึกษา อาจไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา หรือมีปัญหาในการเรียนรู้ หรือเรียนหนังสือไม่จบ ในด้านเศรษฐกิจ อาจมีฐานะยากจน ไม่มีโอกาสหางานทำและอาจต้องทำงานหนักเพื่อเลี้ยงตัวเอง

5. เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ หมายถึง เด็กที่ถูกกระทำการหรือละเว้นกระทำการจนเกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจ อารมณ์ พัฒนาการ หรือความสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งการทำร้ายร่างกาย การล่วงละเมิดทางเพศ การด่าทอ ช่มชู้ ดูถูก ทำให้รู้สึกไร้ค่า หวาดกลัว หวาดระแวง จนไปถึงการเพิกเฉย ไม่ใส่ใจ ไม่ดูแล ปล่อยให้เด็กขาดอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ส่งผลกระทบด้านร่างกาย จิตใจและพฤติกรรมทางสังคม

6. เด็กยากจนมากเป็นพิเศษ หมายถึง เด็กที่ครอบครัวมีฐานะยากจนมาก อาศัยอยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ ขาดโอกาสเข้ารับการศึกษาและบริการพื้นฐาน ใช้ชีวิตอยู่อย่างลำบาก หรือเด็กที่อยู่ในแหล่งชุมชนแออัด บิดามารดาเป็นกรรมกรก่อสร้างหรือครอบครัวอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ห่างไกล ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษา มีโอกาสเข้าเรียนหนังสือช้า หรือลาออกจากโรงเรียนก่อนวัยอันควร ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน ขาดโอกาสได้รับบริการต่างๆ เช่น รักษาพยาบาล

7. เด็กในชนกลุ่มน้อย หมายถึง เด็กที่เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ หรือกลุ่มคนที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา ประเพณี ที่แตกต่างจากกลุ่มประชากรหลักในสังคม โดยอาจมีปัญหาเกี่ยวกับการถือสัญชาติไทย ซึ่งเป็นสาเหตุให้ไม่มีโอกาสได้เข้ารับการศึกษาศึกษาและบริการ ซึ่งเป็นเด็กจากกลุ่มชาติพันธุ์และเด็กต่างชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาว กัมพูชา ที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย

8. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งการเสพ การค้าขาย การพกพา หรือ เป็นผู้เสี่ยงต่อการถูกชักจูงให้ประพฤติดนเกี่ยวข้องกับ ผูกพันอยู่กับกลุ่มผู้มีอิทธิพล มีงานชีพหรือบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์ จากการประกอบ อาชีพผิดกฎหมาย เป็นกลุ่มเด็กที่มีแนวโน้มสูงต่อการก่อปัญหาในสังคม ทั้งการเกิด อาชญากรรมและเกิดปัญหาความไม่ปลอดภัย

9. เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ หมายถึง เด็กที่อาจเผชิญความยากลำบากในชีวิตอันเนื่อง การติดเชื้อโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรง ทั้งด้วยพ่อแม่หรือผู้ดูแล ติดเชื้อโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรง หรือติดด้วยตนเอง อาจเผชิญ ปัญหา จากการถูกสังคมรังเกียจ ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการศึกษารับบริการร่วมกับเด็กทั่วไปได้

10. เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายถึง เด็กที่กระทำผิดกฎหมาย อาญา หรือเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิ หรืออยู่ในสถานการณที่ยากลำบาก มีปัญหาความขัดแย้งใน ครอบครัว ถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจ อยู่ในการควบคุมโดยการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตามกฎหมาย หรือเด็กที่มีการตั้งครรภ์นอกสมรส อาจก่อให้เกิดปัญหา เช่น การทำแท้ง การทอดทิ้งทารก การฆ่าตัวตาย เป็นต้น

กรมวิชาการ (2544) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ และศึกษาสงเคราะห์ ในปัจจุบัน ว่าเป็นการศึกษาที่รัฐบาลจัดให้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็น 2 รูปแบบหลักดังนี้ คือ

1. กรมสามัญศึกษา ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการศึกษาสงเคราะห์แบบอยู่ประจำในโรงเรียน โดยครอบคลุมค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนี้ ค่าอาหาร โดยนักเรียนได้รับอาหารครบ 3 มื้อ ค่าเสื้อผ้า โดยนักเรียนได้รับชุดนักเรียน และเครื่องนอน ค่าวัสดุทางการศึกษา โดยนักเรียนได้รับหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน และอุปกรณ์กีฬา ค่าใช้จ่ายอื่นที่ครอบคลุมในการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. โรงเรียนจัดการศึกษาสงเคราะห์จัดการศึกษาแบบไป-กลับ คล้ายโรงเรียนทั่วไป โดยมีงบประมาณ สนับสนุนค่าหนังสือ วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา และบริการเสริมสำหรับการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนการบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียน และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรเดียวกับโรงเรียนจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่เน้นการสอนให้นักเรียนมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในด้านวิชาชีพ เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกฝน การประกอบอาชีพ การหารายได้ และส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ การรับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ พ.ศ. 2551 รับผิดชอบเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย เด็กด้อยโอกาสที่เข้าเรียนในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ห่างไกลจากจุดที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งจะมีหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เข้ามาช่วยเหลือโดยเป็นผู้คัดเลือกเด็กและนำเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบากส่งเข้าเรียนอาชีวศึกษาจังหวัด ศูนย์สงเคราะห์และพัฒนาชาวเขา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ประชาสงเคราะห์ จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในองค์กรพัฒนาเอกชน และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นต้น

สรุปได้ว่า โรงเรียนราชประชานุเคราะห์และศึกษาสงเคราะห์ ก่อตั้งขึ้นเพื่อจัดการศึกษาให้กับเด็กด้อยโอกาส 10 ประเภท โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมี 2 ลักษณะ คือ รูปแบบโรงเรียนประจำ สำหรับนักเรียนพักอาศัยอยู่ภายในโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดหาอาหาร เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน และค่าใช้จ่ายจำเป็นทั้งหมด รูปแบบโรงเรียนไป-กลับ โดยนักเรียนกลับบ้านหลังเลิกเรียน ซึ่งทางโรงเรียนสนับสนุนค่าอาหาร เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียน และทุนการศึกษา เป้าหมายหลักของโรงเรียนคือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพ ฝึกฝนทักษะการหารายได้ และพัฒนาทักษะชีวิต ทั้งนี้เด็กด้อยโอกาสจะได้รับการศึกษาและพัฒนาทักษะต่างๆ เพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้ สร้างอนาคตที่ดี โดยเข้ารับการศึกษาจากโรงเรียนราชประชานุเคราะห์และศึกษาสงเคราะห์

วัตถุประสงค์และหลักการในการจัดการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน อันจะนำไปสู่การพัฒนาครอบครัว ชุมชนและสังคม ผู้ด้อยโอกาสเป็นทรัพยากรบุคคลอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แต่ผู้ด้อยโอกาสเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถเข้ารับบริการทางการศึกษา

ตามระบบปกติได้ เนื่องจากประสบปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และอื่นๆ ดังนั้น การจัดการศึกษา เพื่อผู้ด้อยโอกาสจึงเป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้แก่บุคคลที่จำเป็นต้องให้บริการทางการศึกษาเป็นพิเศษ มุ่งให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และพัฒนาผู้ด้อยโอกาสทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมและทักษะ ให้เป็นคนดีมีคุณธรรม มีทักษะในการดำรงชีวิต มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมได้ตามศักยภาพ ตลอดทั้ง มีจิตสำนึกและมีบทบาทในการดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ดีงาม การจัดการศึกษาเพื่อผู้ด้อยโอกาสจึงควรเป็นการศึกษาที่มีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน ตามสภาพของผู้ด้อยโอกาสในแต่ละประเภท นอกจากนี้ การจัดการศึกษาเพื่อผู้ด้อยโอกาสจำเป็นต้องมีนโยบายและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานเป็นการเฉพาะ ต้องส่งเสริมให้บุคลากรมีทักษะความชำนาญและมีจำนวนบุคลากร และทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อการจัดการศึกษาในสัดส่วนที่สูงกว่าเด็กปกติ ตลอดทั้งเปิดโอกาสให้องค์กรเอกชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2566) ได้กล่าวถึง บริบทการศึกษาสงเคราะห์ ไว้ใน แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-2570 ที่ว่า ในโลกยุคปัจจุบัน ที่เป็นสังคมเศรษฐกิจ และฐานความรู้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การมีความรู้จะเป็นฐานในการทำงานและเกิดการแข่งขันกันด้วยปัญญา ฉะนั้นการติดอาวุธทางปัญญาให้แก่ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ จึงมีความสำคัญเป็นยิ่งต่อการพัฒนาตนเองของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและการพัฒนาประเทศชาติ การศึกษาจึงเป็นสิทธิอันพึงมีพึงได้สำหรับเด็กทุกคน และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพของเด็กแต่ละคน เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ที่ทำให้เด็กจำนวนมากต้องขาดโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และการให้บริการทางการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่ครอบคลุม ไม่ทั่วถึง ไม่เป็นธรรม และไม่ได้เอื้อประโยชน์ให้แก่เด็กที่ขาดโอกาสอย่างแท้จริง ฉะนั้นรัฐจึงต้องมีการออกกฎหมายและกำหนดนโยบายที่จะมุ่งเน้นให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสในการพัฒนาและรับบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมและหลากหลาย สอดคล้องต่อความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละกลุ่ม ครอบคลุมถึงความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคทางการศึกษา รัฐจึงได้จัดการศึกษาโดยการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กที่เสียเปรียบในการเข้าถึง การศึกษาหรือเด็กด้อยโอกาส 10 ประเภทตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย มีทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิต เพื่อบรรลุศักยภาพสูงสุดของตนเองได้

การจัดการศึกษาสงเคราะห์ จึงเป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้แก่บุคคลที่รัฐจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์เป็นพิเศษ โดยจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดในโรงเรียนทั่วไปตามความเหมาะสม โดยมุ่งให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นกรณีพิเศษแก่เด็กด้อยโอกาสหรือเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก อันเนื่องมาจากครอบครัวที่ประสบภัย ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม หรือปัญหาอื่น ที่ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาทั่วไปได้ นอกจากนี้ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ยังมีการจัดตั้งโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ประสบภัยธรรมชาติ และใช้ชื่อว่า โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรวมอยู่ในกลุ่มโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำให้ปัจจุบันมีโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 52 แห่ง ทั่วประเทศ โดยการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ที่เปิดสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รับเด็กด้อยโอกาสตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 10 ประเภท ในปัจจุบัน พบว่า เด็กกลุ่มดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องให้การช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คือ การได้ประกอบอาชีพที่สุจริตและการมีรายได้ที่มั่นคง ดังนั้นโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ จึงจัดการเรียนการสอนอาชีพที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสร้างนิสัย ทักษะคิด รู้จักคิด ลงมือปฏิบัติ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตลอดจนเป็นกระบวนการเสริมสร้างค่านิยม จนเกิดคุณลักษณะความเป็นผู้รับผิดชอบอย่างมีส่วนร่วม ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ขึ้นในตนเอง

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2566) ได้กล่าวไว้ใน แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไว้ว่าการจัดการศึกษาสงเคราะห์เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรับนักเรียนแบบอยู่ประจำและไป-กลับ ตามพื้นที่บริการซึ่งครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มุ่งเน้นการส่งเสริมทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิตและทักษะวิชาการ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน ซึ่งปัจจุบัน มีโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ทั้งหมด 52 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 38 โรงเรียน โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ (ไป-กลับ) โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต โรงเรียนฟ้าใสวิทยา และโรงเรียนเยาววิทย์ โดยในปีการศึกษา 2565 ได้รับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ 10 ประเภท และเด็กพิการเรียนร่วมเข้าเรียนจำนวนทั้งหมด 32,841 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565) จำแนกเป็นเด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ) จำนวน 26,755 คน เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด จำนวน 54 คน เด็กที่ถูกทอดทิ้ง จำนวน 1,080 คน เด็กที่ถูกทำร้ายอย่างทารุณ จำนวน 15 คน เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือ โรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ จำนวน 6 คน เด็กในชนกลุ่มน้อย จำนวน 1,275 คน เด็กเร่ร่อน จำนวน 8 คน เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก จำนวน 1 คน เด็กที่อยู่ในธุรกิจบริการทางเพศหรือ โสเภณีเด็ก จำนวน 0 คน เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 114 คน และเด็กพิการเรียนร่วม จำนวน 3,533 คน

โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ ได้ใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุกโดยการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อค้นหาและคัดกรองเด็กด้อยโอกาสให้มีโอกาสทางการศึกษา ทำการประสานข้อมูลกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้โรงเรียนได้มีการจัดการเรียนการสอนทั้งรูปแบบ On-site, On-Line, On-hand, On-Air และ On-demand แต่ส่วนใหญ่จะจัดการเรียนการสอนแบบ On-site โดยมีคู่มือแผนเผชิญเหตุเฉพาะและใช้มาตรการหลัก 6 หลัก มาตรการเสริมเข้มของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนใช้หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน มีการจัดการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ได้มีการส่งเสริมการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดทำคู่มือดูแลนักเรียน ประจำ คู่มือมาตรฐานด้านโภชนาการ สุขาภิบาลอาหาร คู่มือสถานศึกษาปลอดภัยสำหรับโรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์เพื่อให้นักเรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีคุณภาพ มีสุขอนามัย มีภาวะโภชนาการที่ดี และมีความปลอดภัย รวมทั้งมีกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ โดยเน้นทั้งทักษะอาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะวิชาการ ในการพัฒนาประสบการณ์ผู้เรียนเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างสุจริต ส่งเสริมให้มีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศหรือศูนย์ป่มเพาะด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น เพื่อการมุ่งสู่เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับนานาชาติและเวทีโลกต่อไป

โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์มีผลการดำเนินงานโดดเด่น ในปีงบประมาณพ.ศ. 2565 ยกตัวอย่างเช่น สถานศึกษาผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน รางวัลโรงเรียนพระราชทาน จำนวน 2 โรงเรียน รางวัล IQA Award ระดับยอดเยี่ยม จำนวน 4 โรงเรียน รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับ ยอดเยี่ยม สพฐ. จำนวน 4 โรงเรียน ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 4 ดาว จำนวน 3 โรงเรียน ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว จำนวน 18 โรงเรียน ผ่านการประเมิน โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 2 ดาว จำนวน 4 โรงเรียน รางวัลสถานศึกษาปลอดภัยระดับดีเด่น 6 ปี ติดต่อกัน จำนวน 2 โรงเรียน รางวัลสถานศึกษาปลอดภัย ระดับดีเด่น 5 ปีติดต่อกัน จำนวน 2 โรงเรียน รางวัลสถานศึกษาปลอดภัย ระดับดีเด่น 4 ปีติดต่อกัน จำนวน 1 โรงเรียน เป็นต้น

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2566) ได้กล่าวถึง ทิศทางของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

วิสัยทัศน์

เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งถึง เท่าเทียม และมีความปลอดภัยสู่สังคมอนาคตอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ได้รับการทางการศึกษาด้วยระบบและรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย
2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ สมรรถนะและทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา
3. ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษา มีความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษานำหลักธรรมาภิบาลและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา

6. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งบุคลากรสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและหรือมาตรฐานวิชาชีพ

กลยุทธ์การดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส

2. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
3. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ
4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
5. พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้
6. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากร

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

1. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและสถานศึกษาบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

3. พัฒนาระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง
4. ส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา

5. พัฒนาศักยภาพการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

6. เสริมสร้างความเข้มแข็งการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

7. เสริมสร้างความเข้มแข็งการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำร่วมกับหน่วยงานองค์กรภาคีเครือข่าย

8. ปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และคัดเลือก ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้อง กับบริบทการจัดการศึกษา

9. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพที่ยั่งยืนของเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากร

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งบุคลากรสังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ ในสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น

4. พัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และ สมรรถนะของผู้เรียน (Assessment Learning) ทุกระดับ

5. พัฒนาครูผู้รับผิดชอบงานวัดผลและประเมินผลให้สามารถใช้โปรแกรม SGS

6. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

7. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสงเคราะห์มุ่งหวังสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสให้ได้เข้ารับการศึกษารอบด้านอย่างทั่วถึง แท้จริง ดำเนินการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้สามารถพึ่งตนเอง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมีระบบกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริม ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง คำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียน

โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตาราง 1 รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนบุคลากร จำแนกตามตำแหน่งประเภทบุคลากร
ตามรายงานประเภทบุคลากรของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	ผู้อำนวยการ	ประเภทบุคลากร				รวม
			รองผู้อำนวยการ	ครู	พนักงานราชการ		
1	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4	40	14	59	
2	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	3	33	6	43	
3	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 จังหวัดพะเยา	1	4	54	29	88	
4	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 25 จังหวัดแพร่	0	3	36	22	61	
5	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26 จังหวัดลำพูน	1	4	46	19	70	
6	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 จังหวัดเชียงใหม่	1	4	32	23	60	
7	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่	1	4	56	32	93	
8	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 34 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	2	21	15	39	
9	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 56 จังหวัดน่าน	1	4	59	13	77	
10	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 59 จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1	4	30	9	44	
11	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 60 จังหวัดเชียงใหม่	1	4	67	4	76	
12	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 61 จังหวัดเชียงใหม่	1	4	27	18	50	
13	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 62 จังหวัดเชียงราย	1	4	45	17	67	
14	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตตอารี ในพระอุปถัมภ์ ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	1	4	60	10	75	
	รวม	13	52	606	231	902	
					รวมทั้งหมด	902	

ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2565 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รัตนภรณ์ บำรุงวงศ์ (2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครู ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการเปรียบเทียบตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานพบว่าครูมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการไม่แตกต่างกัน

จำนงค์ จันวิจิตร (2559) ได้ศึกษา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ได้ดำเนินการมากที่สุด คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านที่ได้ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา แต่ยังมีภาพรวมของการดำเนินงานที่อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีรายการดำเนินงานสูงสุด คือ ครูมีส่วนร่วมดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

กรรณาภรณ์ สุธอม (2560) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าครูมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปีตามขนาดสถานศึกษาและวุฒิการศึกษาของครู พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ประวิทย์ ยาศรี (2560) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ครูในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา โดยรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีส่วนร่วมในระดับมากทุกด้าน

กาญจจะณี เนียมจันทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการประกันคุณภาพภายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-20 ปีและ 21 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในมากกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี

ชานิตา สีแสด (2562) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติทุกด้านอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมไม่ต่างกัน ส่วนด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัจฉรา อินตะวิน (2563) ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

อัศวรินทร์ แก่นจันทร์ (2564) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครูมีส่วนร่วมโดยรวมและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก ครูมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Braddy (1991) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูกับความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โดยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นครูในสถานศึกษาของรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเภทมัธยมศึกษาและประถมศึกษา โดยผลการวิจัยพบว่า ครูในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องการเรียนการสอน โดยผู้บริหารมีผลต่อการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหารที่ส่งเสริมสนับสนุนจะทำให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้มาก

Goin (1992) ได้ศึกษา บริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานโดยการมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษา คือ การปฏิบัติงานร่วมกัน ที่เปรียบเสมือนการเป็นเจ้าของร่วมกัน ทั้งในการเตรียมการ ร่วมวางแผน เข้ารับการอบรม การใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

Harper (1999) ได้ศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาจากคณะทำงานของสถานศึกษา ในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา โดย ผลการวิจัยพบว่า คณะทำงานเกิดแรงกระตุ้นในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและเปลี่ยนแปลงกระบวนการวางแผน ซึ่งเกิดจากผู้บริหารที่เป็นผู้ริเริ่มในการจัดทำโครงสร้างส่งเสริมกระบวนการที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานการประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การร่วมมือกันดำเนินงานการประกันคุณภาพและการวางแผนพัฒนายังช่วยกระตุ้นให้เกิดการดำเนินงานด้านหลักสูตร แต่การดำเนินการนี้ไม่ได้มีผลต่อเทคโนโลยีการสอนของสถานศึกษา

Wong (2010) ได้ศึกษา การประกันคุณภาพในโรงเรียนอนุบาล ในประเทศฮ่องกง และได้พบระบบการจัดการของตรวจสอบการประกันคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษาปฐมวัยเกิดการพัฒนาปรับปรุง โดยมีการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาได้รับการประเมินจากภายนอก สถานศึกษารายงานผลการตรวจสอบให้ประชาชนรับทราบ โดยในการศึกษาได้ทำการวิเคราะห์รายงานที่ได้รับการตรวจสอบพบว่า รายงานการตรวจสอบที่ได้ผลในระดับดีขึ้นไป สอดคล้องกับสถานศึกษาที่มีการจัดการที่เป็นระบบ มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน

Faller (2018) ได้ศึกษา ผลของการประกันคุณภาพต่อการปฏิบัติงานของพนักงานในวิทยาลัย รัฐสุลต่าน ประเทศโอมาน พบว่า ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยเทคนิค มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ในด้านการประกันคุณภาพ และการประกันคุณภาพ

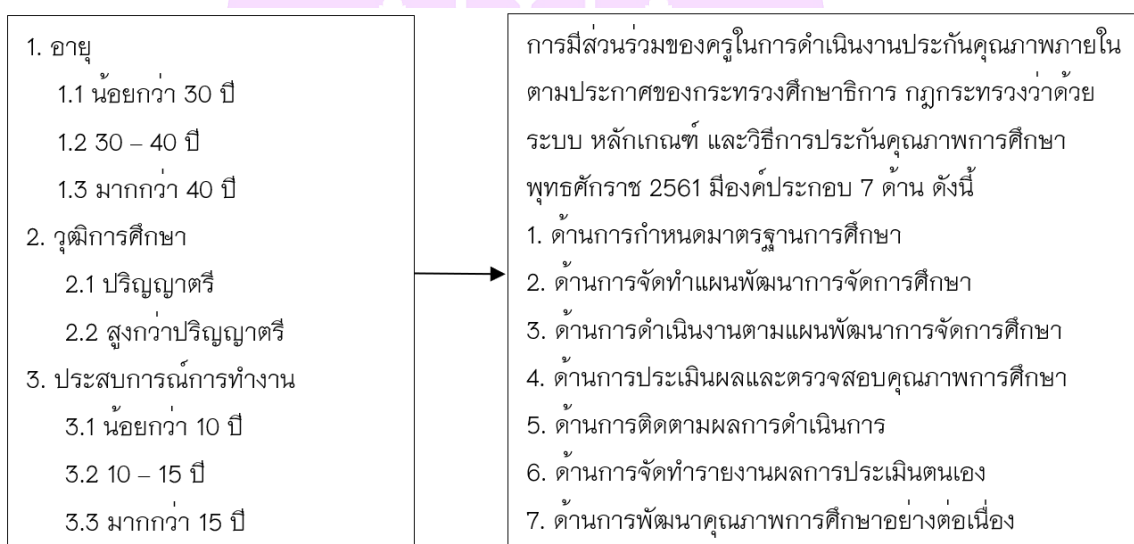
มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อแนวปฏิบัติด้านการจัดการและการปฏิบัติงานของพนักงานในวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 837 คน จาก 14 โรงเรียน ข้อมูล ณ วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ.2565 (งานข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มแผนและงบประมาณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 252 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบตามระดับความ

คิดเห็นของตน ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยปรับปรุงการให้คะแนนตามระดับความคิดเห็นจาก บุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมาก

3 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อย

1 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อยที่สุด

1. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อเป็นข้อมูล และแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของครู 7 ด้าน

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ชั่งข้อคำถามและประเด็นของข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 นำร่างข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ ตรวจสอบสำนวนภาษา และความถูกต้องของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างความมุ่งหมายของการวิจัยกับนิยาม ศัพท์เชิงปฏิบัติการของแต่ละข้อคำถาม โดยนำข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจให้คะแนนราย ข้อ แล้วไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถามกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามเชิง ปฏิบัติการ

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม เชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัย

- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัย

2.3 นำข้อคำถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทำแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 จังหวัดพะเยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาช Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.858

2.5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระบบออนไลน์โดยใช้ Google Form ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งสถานศึกษาจำนวน 14 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับครู ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 252 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน

การศึกษาพิเศษ โดยปรับปรุงการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับปาน

กลาง

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำผลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมและแต่ละด้านจำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบที (t-test) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมและแต่ละด้านจำแนกตามอายุและประสบการณ์การทำงาน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ความถี่ 2) ค่าร้อยละ 3) ค่าคะแนนเฉลี่ย 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Congruence (IOC) ของคำถามแต่ละข้อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมุติฐาน ได้แก่ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย จนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	113	44.84
30 – 40 ปี	91	36.11
มากกว่า 40 ปี	48	19.05

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	185	73.41
สูงกว่าปริญญาตรี	67	26.59
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	174	69.05
10 – 15 ปี	50	19.84
มากกว่า 15 ปี	28	11.11

จากตาราง 2 พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.84 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 73.41 และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 69.05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษโดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	3.62	0.22	มาก	5
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.70	0.22	มาก	3
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.80	0.19	มาก	1

ตาราง 3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.58	0.17	มาก	6
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการ	3.68	0.17	มาก	4
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	3.51	0.20	มาก	7
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.75	0.20	มาก	2
รวม	3.66	0.10	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.19) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.20) และด้านที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.20)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป็นรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ ภายในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการจัดทำ มาตรฐานการศึกษา	3.70	0.51	มาก	1
2.	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.61	0.62	มาก	5
3.	ครูมีส่วนร่วมในการทบทวน ตรวจสอบมาตรฐาน การศึกษา	3.55	0.51	มาก	7

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ ภายในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
4.	ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ มาตรฐาน ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการ เรียนรู้ สภาพของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.64	0.55	มาก	4
5.	ครูมีส่วนร่วมในการสำรวจความคิดเห็นผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.60	0.58	มาก	6
6.	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน โรงเรียน ท้องถิ่น และ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.69	0.52	มาก	2
7.	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา ก่อนให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบ	3.54	0.63	มาก	8
8.	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามมาตรฐานการศึกษา	3.66	0.59	มาก	3
รวม		3.62	0.22	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการกำหนด
มาตรฐานการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่าข้อที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้อที่ 1 ครูมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการ
จัดทำมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ ข้อที่ 6 ครูมีส่วนร่วมในการ
กำหนดมาตรฐานการศึกษา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ เหมาะสมกับ
สภาพผู้เรียน โรงเรียน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.69$,
S.D. = 0.52) และข้อที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 7 ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ
มาตรฐานการศึกษาก่อนให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.63)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด
การศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ				
	ภายในด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์	3.72	0.57	มาก	5
2.	ครูมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็น จุดอ่อนจุดแข็งของสถานศึกษา	3.73	0.50	มาก	4
3.	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในของปีการศึกษาที่ผ่านมา มาวิเคราะห์หาวิธีแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำไปจัดทำแผน	3.79	0.53	มาก	3
4.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	3.86	0.63	มาก	1
5.	ครูมีส่วนร่วมในกำหนดกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา	3.83	0.42	มาก	2
6.	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรในแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีประสิทธิภาพ	3.72	0.61	มาก	5
7.	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.18	0.88	ปานกลาง	6
8.	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมสร้างความเข้าใจในรายละเอียดของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนนำไปใช้	3.79	0.62	มาก	3
	รวม	3.70	0.22	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้อที่ 4 ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ครูมีส่วนร่วมในกำหนดกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.42) และข้อที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 7 ครูมีส่วนร่วมในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.88)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เป็นรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา				
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ครูมีส่วนร่วมในการทบทวนแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติ	3.65	0.48	มาก	5
2.	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.18	0.53	มาก	1
3.	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.12	0.57	มาก	2
4.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล	3.55	0.50	มาก	7

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ				
	ภายในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
5.	ครูมีส่วนร่วมในการดูแล ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อ กระตุ้นให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้	3.60	0.49	มาก	6
6.	ครูมีส่วนร่วมในการใช้งบประมาณและทรัพยากร อย่างคุ้มค่า เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการ ปฏิบัติงาน	3.69	0.46	มาก	4
7.	ครูมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินงานและ แผนปฏิบัติงานประจำปี	3.84	0.37	มาก	3
รวม		3.80	0.19	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้อที่ 2 ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.57) และข้อที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 ครูมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.50)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ
คุณภาพการศึกษา เป็นรายชื่อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ				
	ภายในด้านการประเมินผลและตรวจสอบ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
คุณภาพการศึกษา					
1.	ครูมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.57	0.50	มาก	5
2.	ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา	3.52	0.50	มาก	9
3.	ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและสรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.61	0.49	มาก	2
4.	ครูมีส่วนร่วมในการปรับเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผล	3.55	0.50	มาก	7
5.	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง	3.62	0.49	มาก	1
6.	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบการตรวจสอบการปฏิบัติงาน	3.56	0.50	มาก	6
7.	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.59	0.49	มาก	4
8.	ครูมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและนิเทศการดำเนินงานตามแผน	3.60	0.49	มาก	3
9.	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษา	3.54	0.50	มาก	8
10.	ครูมีส่วนร่วมในเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบสารสนเทศของสถานศึกษา	3.60	0.49	มาก	3
11.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศหรือข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	3.60	0.48	มาก	3
รวม		3.58	0.17	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้อที่ 5 ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและสรุปผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.49) และข้อที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 2 ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.50)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเป็นรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในด้านการติดตามผลการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ครูมีส่วนร่วมในการวางระบบการทำงานและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นระยะตลอดปีการศึกษา	3.70	0.46	มาก	3
2.	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพ มาใช้ในการกำกับติดตามและควบคุมการดำเนินงาน	3.66	0.48	มาก	5
3.	ครูมีส่วนร่วมในการทบทวนคุณภาพการจัด การศึกษามีร่องรอยและหลักฐานที่ปรากฏตามการดำเนินงานทุกด้าน	3.68	0.47	มาก	4
4.	ครูมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	3.71	0.46	มาก	2
5.	ครูมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน	3.66	0.48	มาก	5
6.	ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมร่องรอยหลักฐาน ข้อมูลการดำเนินงานและผลการตรวจสอบเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาปฏิบัติไปสู่เป้าหมาย	3.72	0.45	มาก	1

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ ภายในด้านการติดตามผลการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
7.	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสารสนเทศ โดยให้ข้อมูล การตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และ มาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการ ประเมินแต่ละครั้ง	3.65	0.48	มาก	6
8.	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการตรวจสอบคุณภาพ การจัดการศึกษามารวบรวม เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.68	0.47	มาก	4
รวม		3.68	0.17	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการติดตามผลการดำเนินการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้อที่ 6 ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมร่องรอยหลักฐานข้อมูลการดำเนินงานและผลการตรวจสอบเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาปฏิบัติไปสู่เป้าหมาย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ครูมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.46) และข้อที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 7 ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสารสนเทศ โดยให้ข้อมูลการตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.48)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง เป็นรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ				
	ภายในด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ครูมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลคุณภาพการจัดการศึกษา	3.68	0.49	มาก	4
2.	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ประจำปี (SAR)	3.70	0.47	มาก	3
3.	ครูมีส่วนร่วมในการสะท้อนภาพจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา	3.49	0.50	ปานกลาง	5
4.	ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพของโรงเรียน ได้แก่ สภาพปัญหา ความจำเป็น จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียน	3.84	0.40	มาก	1
5.	ครูมีส่วนร่วมในจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยมีหน้าที่ในการตรวจสอบ	3.72	0.48	มาก	2
6.	ครูมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลการประเมินภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและรับรองผลการประเมิน	3.14	0.74	ปานกลาง	6
7.	ครูมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้ปกครอง และหน่วยงานต้นสังกัด	3.03	0.65	ปานกลาง	7
	รวม	3.51	0.20	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.20)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้อที่ 4 ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพของโรงเรียน ได้แก่ สภาพปัญหา ความจำเป็น จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.40) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ครูมีส่วนร่วมในจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยมีหน้าที่ในการตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.48) และข้อที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 7 ครูมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้ปกครอง และหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.65)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง เป็นรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ				
	ภายในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.	ครูมีส่วนร่วมในการหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา	3.72	0.45	มาก	4
2.	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้	3.95	0.21	มาก	1
3.	ครูมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา	3.73	0.44	มาก	3
4.	ครูมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เกิดการตื่นตัว ปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.80	0.40	มาก	2
5.	ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนาและรักษา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	3.62	0.49	มาก	6

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ					
ข้อที่	ภายในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
6.	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด	3.69	0.46	มาก	5
รวม		3.75	0.20	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ข้อที่ 2 ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.21) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ครูมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เกิดการตื่นตัว ปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.40) และข้อที่ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนาและรักษา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.49)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกัน

คุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนัก

บริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ss	แทน	ผลบวกของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F- distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใน	อายุ								
	น้อยกว่า 30 ปี			30-40 ปี			มากกว่า 40 ปี		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	3.55	0.16	มาก	3.60	0.16	มาก	3.62	0.20	มาก
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.64	.017	มาก	3.70	0.17	มาก	3.75	0.16	มาก
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.83	0.19	มาก	3.78	0.19	มาก	3.79	0.17	มาก
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.56	0.27	มาก	3.58	0.25	มาก	3.59	0.24	มาก
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการ	3.68	0.27	มาก	3.69	0.21	มาก	3.72	0.18	มาก
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	3.50	0.25	ปานกลาง	3.53	0.26	มาก	3.53	0.27	มาก
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.78	0.19	มาก	3.74	0.19	มาก	3.71	0.22	มาก
รวม	3.64	0.12	มาก	3.66	0.09	มาก	3.68	0.10	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูที่มีอายุต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครูที่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีส่วนร่วมในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.09) ครูที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีส่วนร่วมในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.10) ส่วนครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีส่วนร่วมในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.12) ยกเว้น ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ที่ครูมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.25)

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพ	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.25	2	0.12	4.44	0.013*
	ภายในกลุ่ม	6.94	249	0.03		
	รวม	7.18	251			
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.45	2	0.22	7.72	0.001*
	ภายในกลุ่ม	7.17	249	0.03		
	รวม	7.62	251			
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.10	2.70	0.069
	ภายในกลุ่ม	8.72	249	0.04		
	รวม	8.91	251			
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.03	0.38	0.681
	ภายในกลุ่ม	16.26	249	0.07		
	รวม	16.31	251			
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.03	0.49	0.615
	ภายในกลุ่ม	13.64	249	0.06		
	รวม	13.69	251			

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพ	แหล่งความ แปรปรวน		ss	df	MS	F	P
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม					
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	ระหว่างกลุ่ม		0.05	2	0.03	0.40	0.670
	ภายในกลุ่ม		16.65	249	0.07		
	รวม		16.71	251			
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม		0.16	2	0.08	2.08	0.127
	ภายในกลุ่ม		9.53	249	0.04		
	รวม		9.69	251			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม		0.03	2	0.02	2.82	0.061
	ภายในกลุ่ม		1.42	249	0.01		
	รวม		1.46	251			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูที่มีอายุต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ แสดงในตาราง 13-14

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

ช่วงอายุ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 30 ปี	30-40 ปี	มากกว่า 40 ปี
			3.55	3.60
น้อยกว่า 30 ปี	3.55	-	-0.05	-0.07*
30-40 ปี	3.60	-	-	-0.02
มากกว่า 40 ปี	3.62	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีอายุมากกว่า 40 ปีมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษามากกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ช่วงอายุ	$\bar{X}$	น้อยกว่า 30 ปี	30-40 ปี	มากกว่า 40 ปี
			3.64	3.70
น้อยกว่า 30 ปี	3.64	-	-0.06*	-0.11*
30-40 ปี	3.70	-	-	-0.05
มากกว่า 40 ปี	3.75	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มากกว่าครูที่มีช่วงอายุ 30 – 40 ปี และมากกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	3.61	0.23	3.64	0.20	-0.87	0.385
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.71	0.22	3.69	0.21	0.64	0.524
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.79	0.19	3.81	0.19	-1.09	0.275
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.57	0.18	3.58	0.25	-0.08	0.940
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการ	3.68	0.18	3.69	0.16	-0.33	0.743
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	3.49	0.21	3.52	0.21	-0.92	0.356
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.76	0.20	3.74	0.19	0.52	0.604
รวม	3.65	0.11	3.66	0.10	-0.94	0.351

จากตาราง 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใน	ประสบการณ์การทำงาน								
	น้อยกว่า 10 ปี			10-15 ปี			มากกว่า 15 ปี		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1. ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษา	3.63	0.21	มาก	3.60	0.26	มาก	3.63	0.21	มาก
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	3.60	0.27	มาก	3.66	0.23	มาก	3.75	0.36	มาก
3. ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3.81	0.19	มาก	3.77	0.19	มาก	3.84	0.18	มาก
4. ด้านการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	3.56	0.22	มาก	3.60	0.14	มาก	3.62	0.19	มาก
5. ด้านการติดตามผลการ ดำเนินการ	3.66	0.23	มาก	3.68	0.18	มาก	3.69	0.20	มาก
6. ด้านการจัดทำรายงานผล การประเมินตนเอง	3.50	0.23	ปาน กลาง	3.52	0.31	มาก	3.54	0.26	มาก
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.72	0.19	มาก	3.73	0.21	มาก	3.76	0.20	มาก
รวม	3.65	0.11	มาก	3.66	0.09	มาก	3.68	0.10	มาก

จากตาราง 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.10) ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 15 ปี มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.09) และครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.11) ยกเว้น ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ที่ครูมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.23)

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินการประกันคุณภาพ	แหล่งความ แปรปรวน	Ss	df	MS	F	p
1. ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.02	0.45	0.638
	ภายในกลุ่ม	12.14	249	0.05		
	รวม	12.19	251			
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.60	2	0.30	3.87	0.022*
	ภายในกลุ่ม	19.21	249	0.08		
	รวม	19.81	251			
3. ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.04	1.21	0.300
	ภายในกลุ่ม	8.83	249	0.04		
	รวม	8.91	251			
4. ด้านการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.03	0.60	0.552
	ภายในกลุ่ม	10.63	249	0.04		
	รวม	10.68	251			
5. ด้านการติดตามผลการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.23	0.49	0.615
	ภายในกลุ่ม	11.55	249	0.05		
	รวม	11.60	251			
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.26	2	0.13	1.93	0.147
	ภายในกลุ่ม	16.45	249	0.07		
	รวม	16.71	251			
7. ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.04	1.15	0.318
	ภายในกลุ่ม	9.61	249	0.04		
	รวม	9.69	251			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	1.46	0.235
	ภายในกลุ่ม	1.44	249	0.01		
	รวม	1.46	251			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ แสดงในตาราง 18

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 10 ปี	10-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
		3.60	3.66	3.75
น้อยกว่า 10 ปี	3.60	-	-0.06	-1.50*
10-15 ปี	3.66	-	-	-0.09
มากกว่า 15 ปี	3.75	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยได้นำเสนอการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากผลการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ครูมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และสุดท้ายคือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

2. การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เปรียบเทียบในภาพรวมและรายด้าน โดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 การมีส่วนร่วมของครูที่มีอายุต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งในภาพรวมไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การมีส่วนร่วมของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.3 การมีส่วนร่วมของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งในภาพรวมไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมาก นั่นเป็นเพราะผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในที่จะสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการตามพันธกิจของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่ได้ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีพันธกิจในการส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษานำหลักธรรมาภิบาลและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ ซึ่งการบริหารจัดการในหลักธรรมาภิบาลก็ได้มีองค์ประกอบของหลักการมีส่วนร่วมด้วย และผู้บริหารยังดำเนินการตามกลยุทธ์ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษคือการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566) ผู้บริหารจึงได้มีการส่งเสริมให้ครูเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ตัดสินใจร่วมรับผิดชอบในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจ มาทำการอภิปรายผล ดังนี้

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และลำดับที่สาม คือ ครูมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินงาน การที่ครูมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารได้ให้การสนับสนุนให้ครูได้ร่วมกันทบทวนแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนนำไปปฏิบัติ สนับสนุนครูให้ร่วมกันดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้ครูได้ใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน ทั้งยังสนับสนุนทรัพยากร จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีเพียงพอ มีความพร้อมและเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู ทั้งการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมทักษะและคุณลักษณะผู้เรียนด้านต่างๆ การปฏิบัติงานตามโครงการ การปฏิบัติงานตามฝ่าย การปฏิบัติตามภารกิจอื่นของสถานศึกษา และส่งเสริมการกำกับติดตามงานโดยให้ครูที่เป็นหัวหน้างาน กระตุ้นให้การปฏิบัติงานเป็นระบบดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตลอดจนมีการสรุปผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการประจำปีร่วมกัน ดังแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ที่ว่าสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยจัดให้มีการควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมิน และสรุปการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรม โดยใช้ทั้งความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา อินตะวิน(2563) ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้มากที่สุด รองลงมาคือ ครูมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เกิดการตื่นตัว ปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ และลำดับที่สามคือ ครูมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เนื่องจาก ผู้บริหารได้จัดให้มีการจัดประชุมชี้แจงผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และชี้แจงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกปีการศึกษา จึงทำให้ครูได้รับทราบและร่วมกันดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารแบ่งหน้าที่กำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทั้งการปฏิบัติงาน การติดตามงาน การตรวจสอบการดำเนินงาน ซึ่งมอบหมายให้หัวหน้างานควบคุมการดำเนินงาน อีกทั้งส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน แบ่งปันความรู้

และประสบการณ์ร่วมกัน ส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ จึงทำให้ครูได้รับทราบและร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งผู้บริหารยังสนับสนุนให้ครูได้ร่วมสะท้อนผลการประเมินในแต่ละปีการศึกษา เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา ดังแนวคิด การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องที่เป็นการหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอยู่เสมอ โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ส่งผลให้แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในและคำแนะนำจากต้นสังกัด มาทำการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยวางแผนการพัฒนา ให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิทย์ ยาศรี(2560) ที่ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ครูในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยรวมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของครูในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ครูมีส่วนร่วมในกำหนดกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา และลำดับที่สามคือ ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในของปีการศึกษาที่ผ่านมา มาวิเคราะห์หาวิธีแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำไปจัดทำแผน เนื่องจาก ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการประชุมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี จึงทำให้ครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา ความจำเป็น จุดที่ควรพัฒนา จุดแข็งของสถานศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพภายในของปีการศึกษาที่ผ่านมา มาร่วมกันวิเคราะห์เพื่อวางแผน หาแนวทางในการ

แก้ไขปรับปรุง จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี และร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาส่งผลถึงทั้งคุณภาพ ผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ตลอดจนส่งเสริมให้ครูร่วมกันกำหนดการใช้งบประมาณในแผนปฏิบัติการประจำปี ดังแนวคิด การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ที่ว่าสถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น ของสถานศึกษา โดยจัดทำแผน 2 ประเภท คือ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแผนระยะกลาง สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน คือ จุดแข็งและจุดอ่อน ปัจจัยภายนอก คือ โอกาส และอุปสรรค มีการประเมินสภาพสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์ กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งเป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาลงสู่การปฏิบัติ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญและรายละเอียดของโครงการ มีกิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐาน การศึกษา มีการกำหนดงบประมาณและทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทั้งนี้แผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีต้องเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณภรณ์ สุตหอม(2560) ที่ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการวางแผน ปฏิบัติการประจำปีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าครูมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ตามขนาดสถานศึกษาและวุฒิการศึกษาของครู พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน การศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยเปรียบเทียบใน ภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2.1 การมีส่วนร่วมของครูที่มีอายุต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เนื่องจาก ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในจึงได้มีการจัดอบรม สร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความ ตระหนัก ให้ครูได้รับทราบหน้าที่การปฏิบัติงานของตน และครูปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

เต็มความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายความสำเร็จที่ได้กำหนดไว้ ส่งผลครูที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ดังแนวคิดการมีส่วนร่วมของ ประยูร กุลประจวบ(2560) ที่ว่า เป็นการที่ตัวบุคคลหรือเป็นกลุ่มบุคคล มีเป้าหมายที่เหมือนกัน ในการร่วมวางแผน ระดมความคิด ร่วมหาข้อตกลง ตัดสินใจ ดำเนินการปฏิบัติงาน รวมทั้งประเมินผล อีกทั้งร่วมสนับสนุนหรือส่งเสริมให้การดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ได้วางไว้ร่วมกัน และมีความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร ทั้งคนในองค์กร และนอกองค์กร เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาแตกต่างกัน โดยครูที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษามากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และครูที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีอายุ 30 – 40 ปี และมีส่วนร่วมมากกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี เนื่องจาก ครูที่มีอายุมากกว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่มีอายุการทำงานมากกว่า จึงมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าครูที่มีอายุน้อย ซึ่งเป็นครูบรรจุใหม่ และครูที่มีอายุมากกว่าส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้างาน จึงได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ รัตนภรณ์ บำรุงวงศ์(2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการเปรียบเทียบตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร วิชาการไม่แตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถครูในการปฏิบัติงาน ผ่านการอบรมหรือการประชุม ส่งผลให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจกรรมของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังแนวคิดของนันทนา หนูรัตน์(2565) ที่ว่าการมีส่วน

ร่วมเป็นการร่วมดำเนินงานที่ถือเป็นสิ่งที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร โดยการที่ผู้บริหารการกระจายอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับครูและบุคลากรให้เข้ามาปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามความสามารถ ความถนัด และความเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้งานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับการวิจัยของอัครินทร์ แก่นจันทร์(2564) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

2.3 การมีส่วนร่วมของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา นอกจากการมีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน ยังมีภาระงานต่างๆ ที่ต้องดำเนินการทั้งงานฝ่าย งานโครงการ จึงทำให้ประสบการณ์ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงการประกันคุณภาพภายในที่ครูทุกคนมีส่วนร่วมเป็นคณะดำเนินงาน ร่วมวางแผน จัดดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลปรับปรุงพัฒนางานให้มีคุณภาพ ร่วมสะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และร่วมกันจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษา โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่าจะเป็นหัวหน้างาน ช่วยสอนงาน กำกับและติดตามงานของครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า จึงทำให้การมีส่วนร่วมในภาพรวมไม่ต่างกัน ดังแนวคิดของสมชาย งามสุขสวัสดิ์(2563) การมีส่วนร่วมที่ว่าเป็นกระบวนการบริหารที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ร่วมกระบวนการบริหาร โดยร่วมคิด ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ วางแผนโครงการ การเอาใจใส่ ดูแลติดตามงาน ตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อให้กิจกรรมของโครงการสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ การได้ร่วมตัดสินใจ เลือกกิจกรรมที่เหมาะสม ที่เห็นพ้องกันว่าเป็นแนวทางที่ดีที่สุด การได้ร่วมดำเนินงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ในความรับผิดชอบ ที่ได้รับมอบหมาย การร่วมติดตามและประเมินผลรับผลประโยชน์และผลเสียร่วมกัน ที่จะเป็นประโยชน์และโทษทั้งต่อบุคคลและสังคม ส่วนในด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปีมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย

กว่า 10 ปี นั้นเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่าเป็นผู้ที่ผ่านการส่งเสริมพัฒนาความรู้ จากการอบรมและการปฏิบัติงานมานานกว่า ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานมากกว่า จึงได้รับหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ชานิตา สีเสต(2562) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารและครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ภาพรวมไม่ต่างกัน และสอดคล้องกับการวิจัยของ กาญจนะณี เนิมจันทร์(2561) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 10 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-20 ปีและ 21 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในมากกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการประชุมการนำเสนอผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้ทราบผลการประเมินและร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาถัดไป
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสารสนเทศ การรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อการรับทราบข้อบกพร่องและหาแนวทางในการแก้ไขพัฒนางานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างและปรับเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้ครูมีความเข้าใจ สามารถประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง มีหลักฐานอ้างอิงและมีประสิทธิภาพ
4. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการหาแนวทางปรับปรุง พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและเกิดความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ควรศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานและแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2544). **รูปแบบการจัดการศึกษาสงเคราะห์ราชประชานุเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่**

1). กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.

กรรณาภรณ์ สุตหอม. (2560). **การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการวางแผนปฏิบัติการ**

ประจำปีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,

นนทบุรี.

กาญจจะณี เนียมจันทร์. (2561). **การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการประกันคุณภาพ**

ภายในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 10. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

จำนงค์ จันวิจิตร. (2559). **การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมี**

ส่วนร่วมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา,

พระนครศรีอยุธยา.

ชัยยุทธ บุญเต็ม. (2564). **แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ**

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม, มหาสารคาม.

ชานิตา สีแสง. (2562). **การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ**

สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). **แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ**

ชุมชน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ทิพย์ชนก มณีนวล. (2563). **การพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกัน**

คุณภาพภายในโรงเรียนบ้านในเหมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชุมพร เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี,

สุราษฎร์ธานี.

ธนิตพล ชัยภัทรอมร. (2565). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับ**

- สะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.
การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ.
- นันทนา หนูนุรัตน์. (2565). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ
ครูผู้สอน กลุ่มอำเภอบางปลาม้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรังสิต, กรุงเทพฯ.
- นาฏยา แสงพระอินทร์. (2564). ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร
แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา,
พระนครศรีอยุธยา.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10
สิงหาคม 2566 จาก <https://www.moe.go.th>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประยูร กุลประจบ. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ชุมชนบ้านห้วยแย้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3.
ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- ประวิทย์ ยาศรี. (2560). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัด
พะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- พระปลัดสุวรรณชัย เชาชื่น. (2553). ปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางคอแหลม.
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รม.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- รัชนิกร เศษไธ. (2565). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ
ดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ร้อยเอ็ด.
- รัตนารณ บำรุงวงศ์. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูในกลุ่มเครือข่าย
สถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต 3. สารนิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ.
- วาสนา ทดไธสง. (2563). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูตามสมรรถนะประจำ

สายงานของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา, นครราชสีมา.

สมชาย งามสุขสวัสดิ์. (2563). **แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
ของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดราชบุรี (พิมพ์ครั้งที่ 1).** นครปฐม:
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
(ฉบับอัปเดต).** สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2566 จาก <https://www.moe.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). **แนวดำเนินการของสถานศึกษา
เพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา (พิมพ์
ครั้งที่ 1).** กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพตาม
มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 1).** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2564). **รายงานประจำปี 2564.**
สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2566, จาก <https://www.onesqa.or.th>

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2565). **รายงานประจำปี 2565.**
สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2566, จาก <https://www.onesqa.or.th>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). **รายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษา
ของชาติสู่การปฏิบัติ ประจำปี 2565 (พิมพ์ครั้งที่ 1).** กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐาน
การศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.

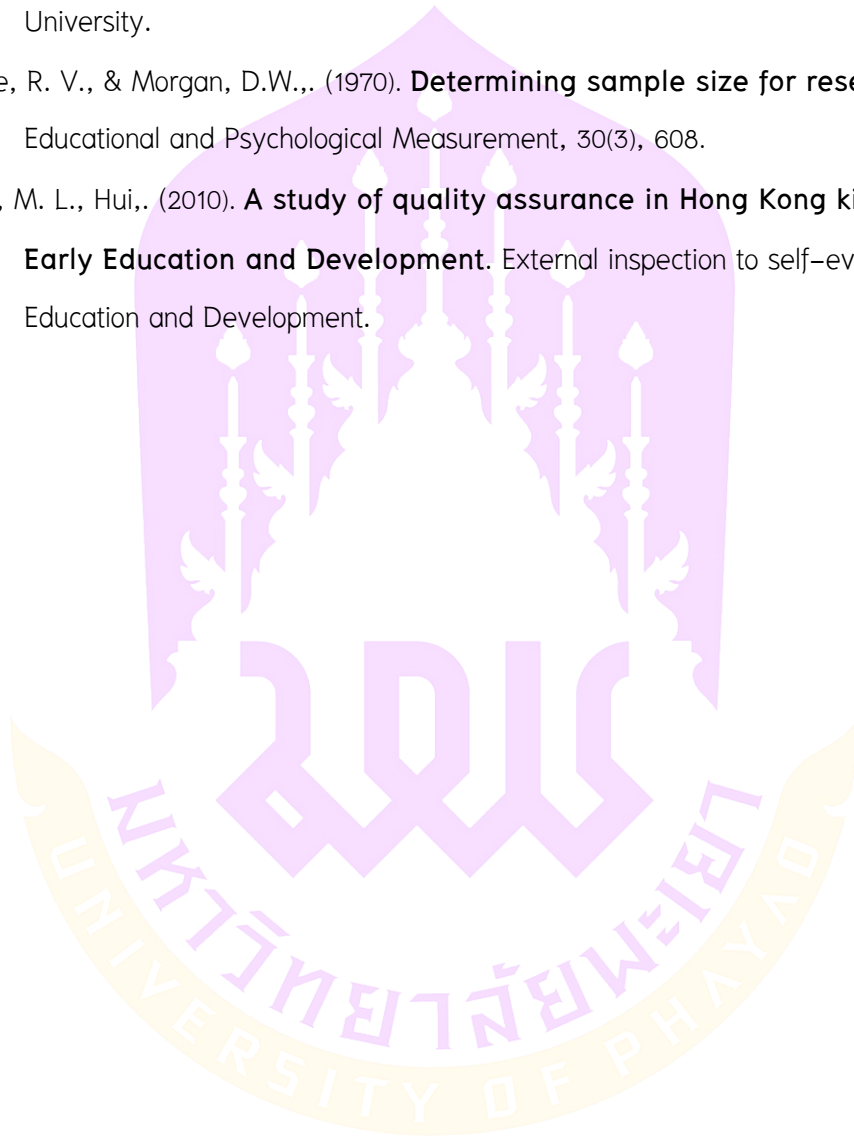
สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (พิมพ์ครั้งที่
1).** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตติ้ง.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2554). **มาตรฐานการดูแลนักเรียนประจำสำหรับโรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 1).** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2566). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.**
สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2566, จาก <http://special.obec.go.th>

- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2566). **แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566–2570)**. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2566, จาก <http://special.obec.go.th>
- สิริพร สุดตา. (2562). **การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สุธรรม ตริวิเศษ. (2562). **สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- อนุพงศ์ ไชยบุตร. (2564). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- อัจฉรา อินตะวิน. (2563). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- อัศวรินทร์ แก่นจันทร์. (2564). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, ปทุมธานี.
- อุทัยวรรณ สอนเจริญ. (2555). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- Braddy. (1991). **The Relationship between Principal Leadership Style and Teacher Participation in Decision – Making(empowerment)**. Dissertation Abstracts International.
- Faller, J. M. V. (2018). **Quality Assurance Implementation, Management Practices, and Staff Performance in the Technical Colleges of the Sultanate of Oman**. Input for a Quality Intervention Program. Academic Journal of Interdisciplinary Studies.

- Goin, D. (1992). **Teacher and Principal Involvement in Managing Site – base Elementary School Improvements**. Dissertation Abstracts International.
- Harper, J. (1999). **The Role of Teams in Quality Assurance and Improvement Planning in Two Illinois Middle Schools**. Dissertation, Doctor of Education. The Illinois State University.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D.W.,. (1970). **Determining sample size for research activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 608.
- Wong, M. L., Hui., (2010). **A study of quality assurance in Hong Kong kindergartens. Early Education and Development**. External inspection to self–evaluation. Early Education and Development.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นางสาวกุลชา นามอยู่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าตึง อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
2. นายชัยภัทร ใจดี รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 56 อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
3. นายวิชา ภิมุข หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 55 ข้อ

3. คำตอบที่ได้รับผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวกฤษฎิยาภรณ์ ไชยวรรณ
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
ของท่าน

1. อายุ

- น้อยกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี
 มากกว่า 40 ปี

2. วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

3. การประสบการณ์การทำงาน

- น้อยกว่า 10 ปี 10 – 15 ปี
 มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยมีค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด
 4 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมาก
 3 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานปานกลาง
 2 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อย
 1 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อยที่สุด

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ดานการกำหนดมาตรฐานการศึกษา						
1	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา					
2	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจและความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
3	ครูมีส่วนร่วมในการทบทวน ตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา					
4	ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ สภาพของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
5	ครูมีส่วนร่วมในการสำรวจความคิดเห็นผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
6	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน โรงเรียน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
7	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาก่อนให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
8	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามมาตรฐานการศึกษา					
ดานการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						
9	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าประสงค์					
10	ครูมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ สภาพปัญหา และความจำเป็น จุดอ่อน จุดแข็งของ สถานศึกษา					
11	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในของปี การศึกษาที่ผ่านมา มาวิเคราะห์หาวิธีแก้ไขปรับปรุงเพื่อ นำไปจัดทำแผน					
12	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา					
13	ครูมีส่วนร่วมในกำหนดกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา					
14	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดการใช้งบประมาณ และ ทรัพยากรในแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีประสิทธิภาพ					
15	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบแผนพัฒนา การจัดการศึกษา					
16	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมสร้างความเข้าใจในรายละเอียด ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนนำไปใช้					
ดานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา						
17	ครูมีส่วนร่วมในการทบทวนแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติ					
18	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา					
19	ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
20	ครูมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุน					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	ทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล					
21	ครูมีส่วนร่วมในการดูแล ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อกระตุ้นให้ ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้					
22	ครูมีส่วนร่วมในการใช้งบประมาณ และทรัพยากร อย่างคุ้มค่า เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน					
23	ครูมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินงานและแผนปฏิบัติ งานประจำปี					
ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
24	ครูมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา					
25	ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือการประเมินตาม มาตรฐานการศึกษา					
26	ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและสรุปผลการดำเนินการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา					
27	ครูมีส่วนร่วมในการปรับเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเมินผล					
28	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง					
29	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบการตรวจสอบการ ปฏิบัติงาน					
30	ครูมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
31	ครูมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและนิเทศการดำเนินงาน ตามแผน					
32	ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดย เชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษา					
33	ครูมีส่วนร่วมในเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบ สารสนเทศ ของสถานศึกษา					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
34	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศหรือข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา					
ดานการติดตามผลการดำเนินการ						
35	ครูมีส่วนร่วมในการวางระบบการทำงานและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นระยะตลอดปีการศึกษา					
36	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพ มาใช้ในการกำกับติดตามและควบคุมการดำเนินงาน					
37	ครูมีส่วนร่วมในการทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษามีร่องรอยและหลักฐานที่ปรากฏตามการดำเนินงานทุกด้าน					
38	ครูมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
39	ครูมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
40	ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมร่องรอยหลักฐาน ข้อมูลการดำเนินงานและผลการตรวจสอบเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติไปสู่เป้าหมาย					
41	ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำสารสนเทศ โดยให้ข้อมูลการตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง					
42	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
ดานการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง						
43	ครูมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลคุณภาพการจัดการศึกษา					
44	ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี (SAR)					
45	ครูมีส่วนร่วมในการสะท้อนภาพจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา					
46	ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพของโรงเรียน ได้แก่ สภาพปัญหา ความ					

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	จำเป็น จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียน					
47	ครูมีส่วนร่วมในจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยมีหน้าที่ในการตรวจสอบ					
48	ครูมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลการประเมินภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและรับรองผลการประเมิน					
49	ครูมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานประจำปีต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้ปกครอง และหน่วยงานต้นสังกัด					
ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
50	ครูมีส่วนร่วมในการหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา					
51	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้					
52	ครูมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา					
53	ครูมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เกิดการตื่นตัว ปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้					
54	ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนาและรักษาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
55	ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กฤษติยาภรณ์ ไชยวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	25 กันยายน 2539
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	2563 กศ.บ.(เคมี) มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
ที่อยู่ปัจจุบัน	125 หมู่ 6 บ้านสันม่วงใหม่ ตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา 56130
ผลงานตีพิมพ์	กฤษติยาภรณ์ ไชยวรรณ (ผู้บรรยาย). (20 เมษายน 2567). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 10. (หน้า 356 – 370). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

